

Afschrift.

ADVIES VAN DE COMMISSIE B. O. U. T.
(Bestrijding onbevoegde uitoefening der tandheelkunde).

Aan het Hoofdbestuur der Maatschappij tot bevordering der Tandheelkunde, inzake wetsvoorstel „beperkte tandprothese”.

Mijne Heeren,

Op de vraag of het gewenscht is, en zoo niet waarom, dat het door den Minister van Arbeid enz., voorgestelde wetsontwerp tot wet worden verheven, adviseert de Commissie B. O. U. T. ontkennd en wel, 1e. omdat het voorgestelde geen aanleiding geeft om af te wijken van het standpunt, dat de Maatschappij t. b. d. Tandheelkunde steeds heeft gehuldigd, en dat opgesloten ligt in het beginsel, dat het in het belang van het publiek en de tandheelkunde moet zijn, indien de tandheelkundige werkzaamheden in den mond worden toevertrouwd uitsluitend aan deskundigen, die bewijzen van bekwaamheid hebben afgelegd, waaruit blijkt dat zij het vak in zijn vollen omvang beheerschen en 2e omdat de praemisse, waarop het wetsvoorstel berust, naar hare meening niet deugt.

Wat het eerste betreft, behoeft het *waarom* niet in den breede te worden uiteengezet, omdat de Maatschappij reeds meermalen o.a. in verband met het bekende arrest van den Hoogen Raad van 1920, waarbij onder toepassing der tandprothese ook het afdruk nemen en plaatsen van kunsttanden en gebitten moet worden gerekend, in het openbaar van hare zienswijze in deze heeft doen blijken.

Wat het tweede betreft meent de Commissie B. O. U. T. het volgende onder Uwe aandacht te moeten brengen.

De Minister gaat uit van de idee:

dat vóór 1913 de tandtechnici vrij waren, althans niet strafbaar waren, om die werkzaamheden in den mond van patiënten te verrichten, die tot, wat Zijne Excellentie noemt „de *beperkte* tandprothese”, behooren, waaronder dan uitdrukkelijk door Zijne Excellentie wordt verstaan, „het afdruk nemen en plaatsen van kunsttanden en gebitten in den mond”;

dat in 1913 hun die vrijheid werd ontnomen, omdat de wet dan spreekt van de *bevoegdheid van den tandarts*, o.m. tot de toepassing

der tandvervangkunst waartoe, ook volgens de meening van den Hoo-gen Raad, waarvan hij bij arrest van 7 Februari 1920 N.J. 1920 blz. 221 heeft doen blijken, iedere werkzaamheid in den mond behoort, die ten doel heeft, of de voorgewende strekking om een tandvervang-ing in werking te stellen, dus ook die werkzaamheden, die tot het afdruk nemen en plaatsens van het gebit behooren —

dat nu in 1913 die bevoegdheid aan de technici werd ontnomen, hun op billijkheidsgronden, als overgangsmaatregel, toch eenig recht moet worden gegeven, en dat hun daarom „de beperkte tandprothe-se”, te weten „het afdruk nemen en plaatsens van kuinttanden en gebit-ten” in den vervolge zal worden toegestaan —

dat in het wetsvoorstel duidelijk te lezen staat *zijn* en *blijven* be-voegd, en dat hier uitdrukkelijk vermeld staat, dat aan een bepaalde categorie van niet-geëxamineerden het recht wordt gegeven *afdruk-ken te nemen en kunsttanden en gebitten te plaatsens*;

Dit „billijkheidsmotief” van Zijne Excellentie is naar de meening van onze Commissie onjuist, en daarmede reeds vervalt, logisch ge-dacht, elke aanleiding, om van het tot nu toe door de Maatschappij tot bevordering der tandheekunde ingenomen standpunt af te wijken.

Het navolgende dient om dit te verduidelijken:

De wet van 1878, houdende regeling der voorwaarden tot verkrij-ging der bevoegdheid van arts, tandmeester enz., geeft alleen aan bevoegden (artsen en tandmeesters), het recht de tandheekunde uit te oefenen; de artsen op grond van art. 1, waardoor zij bevoegd wor-den de geneeskunst, waartoe de tandheekunst behoort, in haren *vol-len omvang* uit te oefenen, en de tandmeesters op grond van art. 8, waarbij hun eene afzonderlijke bevoegdheid wordt gegeven na het afleggen van een theoretisch en practisch tandheekundig examen.

Zoo goed als aan den medicus de geneeskunde in haren vollen om-vang is toevertrouwd, zoo goed is aan den tandarts de tandheekunde in haren vollen omvang gegeven.

Indien dit niet zoo ware, zou de wet van 1878 gesproken hebben van een gedeeltelijke of beperkte tandheekundige bevoegdheid en zou het overige, dat niet tot des tandmeesters gebied behoorde, slechts door artsen mogen worden uitgeoefend.

Er kan dus nimmer sprake zijn van een tandheekundig gebied, dat viel buiten de bevoegdheid van arts of tandarts, en daarom reeds had niemand buiten deze categorie van bevoegden, het *recht* de tand-heekunde, zelfs in den meest beperkten omvang, uit te oefenen.

Al mag er voor een leek twijfel bestaan, of het plaatsens van kunsttanden in den mond reeds vóór 1913 tot de tandheelkunde moest worden gerekend, de tandtechnici wisten toen reeds zeer goed, wat zij nu ook weten, dat het plaatsens van kunsttanden in den mond van patiënten zich niet beperkt tot de bloote werkzaamheid van neerzetten of opzetten van tanden op kaak of wortel zonder meer, maar dat daarbij allerlei bewerkingen behooren, die noodig zijn om den basis en omgevende deelen van het kunstgebit of kunsttand te prepareren, m.a.w. dat de werkzaamheden, die noodig zijn om een kunsttand of gebit in den mond aan te brengen, innig met de tandheelkunst samenhangen en daarvan niet onafhankelijk zijn uit te voeren.

Reeds lang vóór 1913 hebben tandheelkundigen en rechters er op gewezen, dat uit het feit, dat in de wet van 1878 het *plaatsens van kunsttanden en gebitten* als *examen-eisch* aan den tandheelkundige werd gesteld, ook duidelijk blijkt, dat men dit onderdeel der tandheelkunde, de z.g. tandvervangkunst, aan de zorgen van daartoe bevoegden heeft willen toevertrouwen.

Wij lezen in een vonnis van de Rechtbank van 's-Hertogenbosch 12 Maart 1891 (Weekblad van het Recht, No. 6014):

„Nu dat men niet mag uitgaan van de veronderstelling dat „de wetgever bij de eischen, die hij voor het radicaal van tand- „meester (uitoefenaar der tandheelkunst) stelt, overtollige, „buiten de sfeer der tandheelkunde liggende eischen vordert, „maar integendeel moet worden aangenomen, nu ook practisch „examen in het inzetten van kunsttanden en gebitten wordt „voorgescreven, dat de wetgever uit een medisch oogpunt aan „het alleen door *bevoegden* inzetten van kunsttanden hecht.”

Er wordt hier gesproken van „uit medisch oogpunt”. De rechter ziet hier dus in het plaatsens van kunsttanden en gebitten een werkzaamheid, die ten doel heeft den mensch hetzij prophylactisch of therapeutisch ten goede te komen.

Hieruit volgt dan ook, dat het aanbrengen van kunsttanden en gebitten een zekeren invloed op het organisme uitoefent, en dat in de gevallen waarin zulks onoordeelkundig en ondeskundig geschiedt, het gebit niet aan zijn medisch doel beantwoordt, integendeel aanleiding tot ziekelijke aandoening van mond en organisme kan geven.

Daarom is het verkeerd te veronderstellen, dat een deel van de *tandvervangkunst*, (als omvattende elke werkzaamheid in den mond, die noodig en wenschelijk is om een tandvervanging in werking te stel-

len), van de tandheelkunde kan worden losgemaakt en aan niet tandheelkundigen ter uitoefening kan worden opgedragen.

De wet van 1878 zegt, wat zij onder tandheelkunde verstaat maar spreekt daarbij niet van de tandvervangkunde of het inzetten van kunsttanden en gebitten; daarom werd maar door de tandtechnici aangenomen, dat dit deel der tandheelkunde er niet toe behoorde, en oefenden zij leukweg de tandheelkunde uit.

Dat de justitie niet voldoende de moeite heeft genomen om de onbevoegden te vervolgen en als wetsovertreders te brandmerken, kan nimmer als argument voor het verleenen van een beperkte bevoegdheid gelden, evenmin als de bewering, dat het publiek hen niet als wets-overtreders beschouwde.

Thans zelfs na het arrest van den Hoogen Raad van 1920 gaan de onbevoegden rustig hun gang en blijft de rechterlijke macht en het publiek dezelfde houding aannemen.

Al spreekt de wet vóór 1913 niet uitdrukkelijk van de tandvervangkunde als onderdeel van de tandheelkunde, daarom wil dat nog niet zeggen, dat zij er niet toe behoort. Tot heden is het niet de bedoeling van den wetgever geweest het terrein van de medische bevoegdheid tot een deel van de geneeskunde te beperken en het andere deel voor onbevoegden vrij te laten, integendeel strekt de wettelijke bescherming zich uit over het geheele gebied in zijn vollen omvang.

Als er nu toch menschen gevonden worden, die zich op het geneeskundig terrein begeven, omdat er hier of daar niet duidelijk „*verboden toegang*” te lezen staat, dan is het toch niet noodzakelijk om dezen, als het bordje is aangebracht, het recht te geven het terrein, nu met toestemming, te blijven betreden.

Daarom is het ook verkeerd te veronderstellen, dat in 1913 in de wet het terrein van de tandheelkunde zou zijn uitgebreid, waardoor een eerst vrij gebied nu wettelijk bij de tandheelkunde zou zijn getrokken en waardoor degenen, die dit terrein exploiteerden werden gedupeerd, en thans als onbevoegden van de uitoefening der tandheelkunde worden buitengesloten.

In werkelijkheid heeft de tandvervangkunde steeds tot de tandheelkunde behoord, echter heeft men de onbevoegden ongestoord kunsttanden laten plaatsen, omdat men meende dat de wet het niet uitdrukkelijk verbood, waarmee echter niet gezegd is, dat de wet het toestond.

Toen de wet van 1913 uitdrukkelijk de toepassing der tandprothese

tot de bevoegdheid van den tandarts verklaarde, heeft zij den tandarts daarmede niet een bevoegdheid gegeven, die eerst een ander had, evenmin als zij een ander, die vóór 1913 een zekere bevoegdheid bezat, deze heeft ontnomen.

Daarom is het geenszins nuttig en gewenscht het thans voor te stellen, alsof aan dengenen, die vóór 1913 kunstgebitten plaatsten en geen tandheekkundigen waren in den zin der wet, iets ontnomen werd, waarvoor nu op billijkheidsgronden als overgangsmaatregel, die in 1913 vergeten zou zijn, iets anders in de plaats gegeven moet worden.

Wij zeggen iets anders, want hetgeen de tandtechnici vóór 1913 op tandheekkundig gebied deden, besloeg het geheele terrein van de tandvervangkunst en meer, thans echter is in het wetsvoorstel sprake van een „beperkte tandprothese”; bedoeld zal wel zijn een beperkte toepassing der tandprothese, maar die beperking bevat n.b. het afdruk nemen en plaatsen van kunststanden en gebitten, d.w.z. de uitoefening der tandvervangkunst; want wij hebben er reeds de aandacht op gevestigd, dat dit *plaatsen van kunststanden* en gebitten in 1878 aan den tandmeester als examen-eisch werd gesteld, waarbij hij dan blijk moest geven de tandvervangkunst te verstaan, het „*bloote inzetten, zonder meer*”, vereischte toch zeker geen examen en als dit hier in de wet wordt bedoeld, zullen de bewoordingen anders moeten luiden, teneinde geen misverstand te doen ontstaan.

In de memorie van toelichting wordt volmondig erkend, dat sinds 1913 het afdruk nemen en het inzetten van kunststanden tot de uitoefening der tandheekkunde behoort; en tevens, dat het te gevaarlijk zou zijn, het voorbereiden van den mond aan tandtechnici over te laten. Ieder zal toch moeten begrijpen, dat hier een tandheekkundig geheel uit elkaar gerukt zal worden, waardoor eenerzijds een onrecht wordt aangedaan aan de bevoegden, terwijl anderzijds te weinig wordt gegeven en geen controle-voorzorgen worden genomen om een deel der tandvervangkunst naar behooren te kunnen doen uitoefenen, de visseering van den datum van vestiging kan toch moeilijk als zoodanig gelden; overigens zal bij overtreding der wet denzelfden moeilijken weg van voorheen moeten worden gevolgd.

Het gevolg hiervan zal zijn, nadeel voor het publiek, zoowel lichamelijk als moreel, want zeker zal de tandtechnicus, van wien het publiek thans weten kan, dat hij geen werkzaamheden in den mond mag verrichten, alsdan in de oogen van het publiek als bevoegd doorgaan, (het publiek heeft geen controle), en zullen vele tandtechnici van deze

gelegenheid gebruik maken door bedrieglijke reclamemiddelen, de onbevoegde uitoefening der tandheelkunde in den ruimsten zin te bevorderen.

Namens de Commissie B. O. U. T.
J. M. KLINKHAMER.